

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (KFU)

ÅRSMELDING 2018

TRONDHEIM KOMMUNE

Innhold

1. Formål og oppgaver	3
2. Sammensetning	3
Faste medlemmer (politisk):	3
Faste medlemmer fra organisasjonene:	4
Varamedlemmer fra organisasjonene:	4
Rådmannens representanter er følgende:	4
3. Innsyn i rådets virksomhet	4
4. Rådsmøter og saker	4
5. Besøk på institusjoner	7
6. Fellesmøte med organisasjonene	7
7. Representasjon	7
8. Storbykonferansen	8
9. Økonomi	8
10. Rådets betraktninger	9

1. Formål og oppgaver

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (KFU) er et lovpålagte råd som har vært regulert av "Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsatt funksjonsevne mm."¹ I 2018 vedtok imidlertid Stortinget ny kommunelov. Her er det tatt inn en egen bestemmelse som erstatter "Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsatt funksjonsevne mm." I bestemmelsen står følgende om rådernes formål:

"Rådene er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom."²

Den nye kommuneloven trer i kraft fra og med det konstituerende møte i det enkelte kommunestyre. For Trondheim betyr det 24. oktober 2019. Som en følge av ny kommunelov vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet i 2019 foreslå en ny forskrift om kommunale råd for eldre, for personer med funksjonsnedsettelse og for ungdom. Forslaget vil omhandle oppgaver, organisering og saksbehandling for rådene.

Bystyret vedtok i møte 1.november helt nye reglement³ for de kommunale rådene. De nye reglementene er harmoniserte og tydeliggjør rådernes rolle og oppgaver. I reglementet for KFU står følgende:

"Rådet er et rådgivende organ i Trondheim kommune for politiske prosesser og beslutninger på overordnet nivå. Det har rett til å uttale seg i saker som har betydning for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Rådet skal arbeide etter målsetting om full deltagelse og likestilling i samfunnet, og skal ha spesiell fokus på universell utforming og tilgjengelighet for mennesker med nedsatt funksjonsevne."

Rådets virksomhet har i 2018 vært drevet i tråd med lovens intensjon og rådets reglement.

2. Sammensetning

Rådet består av ni representanter med vararepresentanter. Av disse er tre politisk oppnevnte og seks representanter kommer fra brukerorganisasjonene. Rådsmannen har observatørstatus i rådet og møter med fire representanter fra fagområdene oppvekst og utdanning, helse- og velferdstjenester, kultur og næring og byutvikling.

Bystyret valgte 10.12.2015 følgende medlemmer i rådet for perioden 2015 - 2019, med endring 28.01.2016:

Faste medlemmer (politisk):

1. Marte Løvik (SP), leder (vara: Hildegunn Gutvik)
2. Line Ingebrigtsen Fjørstad (MDG) (vara: Elizabeth Berg Moan)

---

¹ [Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for mennesker med nedsatt funksjonsevne](#)

² [Lov om endringar i kommunelova m.m. \(råd for eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom\)](#)

³ [Reglement for kommunale råd](#)

3. Børre Lien (H) (vara: Nina Wikan)

Faste medlemmer fra organisasjonene:

1. Liv Marit Løkken (LHL)
2. Håvard Ravn Ottesen (NHF), nestleder
3. Gry Merete Lundhaug Johnsen (Norges blindeforbund)
4. John Jacobsen (Mental Helse)
5. Britt Elin Strand (Autismeforeninga)
6. Knut Otto Pettersen (Afasiforeningen)

Varamedlemmer fra organisasjonene:

1. Bjørghild Almåsbro (Norsk Revmatikerforbundet)
2. Steinar Johnsen (NFU)
3. Mari Mosand (CP-foreningen)
4. Atle Ruud (Astma og Allergiforbundet)
5. Heidi Olavsbråten (Diabetesforbundet)

Rådmannens representanter er følgende:

Helse og velferd:	Eirik Roos (vara: rådgiver Øyvind Hognestad Karlsen)
Kultur:	Rune Kjenstad (vara: rådgiver Hilde Østerås Berntsen)
Oppvekst og utdanning:	Jan Roger Wevang (vara: Stefan Reppe)
Byutvikling:	Solveig Dale (vara: Sissel Hovin)

Sekretariatsfunksjonen er ivaretatt av Bystyresekretariatet. Ole Kristian Lundereng har vært utvalgssekretær. Informasjon om KFU er publisert på rådets hjemmeside.⁴

3. Innsyn i rådets virksomhet

Rådets møteinnkallinger, saksdokumenter og protokoller har blitt publisert på Trondheim kommunes Innsynsportal⁵. Også publikum har full tilgang til disse nettsidene. Innkallinger og møtedokumenter er publisert en uke før møtedato, og protokollene er publisert etter at rådets leder har godkjent disse. Påfølgende rådsmøte har tatt opp protokollen til endelig godkjenning.

4. Rådsmøter og saker

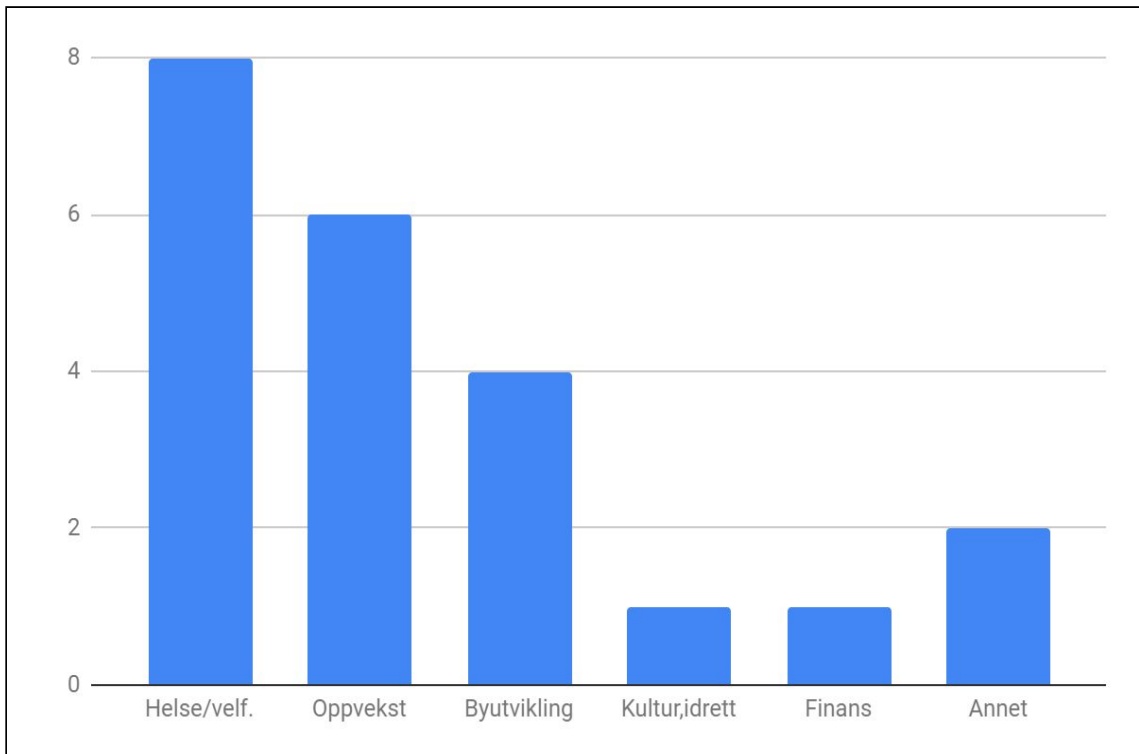
I 2018 er det avholdt 12 rådsmøter. Det er tre mer enn i 2017. Det er behandlet 22 ordinære saker til formell uttalelse. Dette er to færre enn i 2017. Figur 1 viser hvordan disse sakene fordeler seg på de ulike fagområdene i Trondheim kommune.

---

⁴ [KFU's hjemmeside](#)

⁵ [Innsynsportal](#)

PS 22/18	18.12.18	Detaljregulering av Trondheim stasjonscenter
PS 17/18	13.11.18	Universell utforming ved byens legesenter - kartlegging i 2018
PS 18/18	13.11.18	Privat forslag - Huskestativ/lekeapparater for rullestolbrukere
PS 19/18	13.11.18	Trondheim kommunes handlingsplan mot fattigdom
PS 20/18	13.11.18	Huseby barneskole og Huseby ungdomsskole - investeringsbeslutn.
PS 21/18	13.11.18	Bruker, pårørende og ansatteundersøkelse i Bo- og aktivitetstilbud
PS 15/18	23.10.18	Temaplan for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne
PS 16/18	23.10.18	Kvalitetsmelding for eldreomsorgen
PS 14/18	02.10.18	Digital kvalitetsmelding for oppvekst i Trondheim 2017
PS 13/18	28.08.18	Rutiner for overgang barnehage/skole/SFO
PS 09/18	07.08.18	Politisk organisering etter 2019. Saksframlegg - kommunale råd
PS 10/18	07.08.18	Strategi for sterke barnefelleskap - stein, saks, papir
PS 11/18	07.08.18	Finansiering av bofelleskap i Johan Falkbergets vei 21 - 23
PS 12/18	07.08.18	Handlingsplan mot støy 2018-2023
PS 07/18	22.05.18	Kommunedelplan for kunst og kultur 2018-2028 - planprogram
PS 08/18	22.05.18	Forslag til prioritert investeringsrekkefølge for skoleanlegg
PS 05/18	02.05.18	Retningslinj. for søknadsbehandling og tildeling av utleieboliger
PS 06/18	02.05.18	Psykisk helse og rus 2018
PS 04/18	03.04.18	Temaplan for legetjenester Trondheim kommune 2019 - 2023
PS 03/18	06.03.18	Ressurstildeling til barnehagene for gjennomføring av spesialpedagogisk hjelp i 2018
PS 02/18	30.01.18	Årsmelding 2017 KFU
PS 01/18	02.01.18	Billetteringsløsning for Metrobuss

Figur 1: Fordeling av saker på fagområder

I tillegg til saker som er oversendt rådet til uttalelse har det vært flere orienteringsaker fra rådmannen samt saker rådet selv har tatt opp, enten på eget initiativ eller på grunn av henvendelser fra brukerorganisasjonene:

18.12.18	Arbeidet med å organisere ny struktur for brukerråd for BoA enhetene. Beregning av husleie i kommunale boliger Arbeidet med plan for Trondheim kommunale kulturskole Evaluering av fellesmøte 23.oktober 2018
13.11.18	Informasjon om bystyresak om samisk språk og kultur Nytt konsesjonsgrunnlag for brukerstyrt personlig assistent
23.10.18	Brukerrådsopplæring Konsesjonsutlysning BPA Ressurssituasjon etter etablering av nytt bofellesskap Joh.Falkbergets veg Informasjon til "omgivelsene" ved ulykker (ref. hendelse ved bofellesskap) Brukerundersøkelse ved BOA
02.10.18	Arbeidet med strategisk plan for utviklingshemmede Innstegshøyde og tilgjengelighet på metrobussene Storbykonferanse i Drammen. Tilbakemelding fra deltakerne
28.08.18	Workshop på strategisk plan for utviklingshemmede Rutiner ved treffstedene Oppfølging av eksterne organisasjoner

	Revidering av plan for habiliteringstjenester Planprogram for Elgeseter gate Prinsipper for håndtering av saker knyttet til allergi/intoleranse Kommunedelplan for Sluppen
22.05.18	Arbeidet med budsjett 2019 og økonomi- og handlingsplan Manglende sak om årsoppgjøret 2017 Krav om legeattest for å bruke kommunalt treffsted Deltakelse på Storbykonferansen i Drammen 19-20. sept. 2018
02.05.18	Trondheim kommune og VTAO i ordinær virksomhet Evaluering av fellesmøte 3.april
03.04.18	NTNU 2025, framtidens campus Husleie i kommunale boliger
06.03.18	Avlasterdommen Trondheim kommune og VTA i ordinær virksomhet KS' kommunenettverk universell utforming Kommunens fortolkning av forskrift om gebyr for piggdekk Godtgjøring for brukermedvirkning
30.01.18	Hvordan sikre brukermedvirkning på systemnivået for hele BFT ? Arbeidet med rapport om aldring og helse og samhandling med NAV Oppstart av arbeid med rullering av temaplanen for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne Prosessplan for Framtidsbilder Trondheim sentrum 2050 Prosessplan for Gatebruksplan for Midtbyen Planprogram for Områdereguleringsplan for nordøstre kvadrant i Midtbyen Evaluering av fellesmøtet 28.11.2017 Fellesmøte våren 2018
02.01.18	Transporttjenesten for funksjonshemmede Endringer i barnehageloven Planprogram for Tematisk kommunedelplan for lokale sentrum og knutepunkter Avviksrapport ved nasjonal tilsyn i bo- og aktivitetstilbud

5. Besøk på institusjoner

Rådet var ikke på institusjonsbesøk i 2018.

6. Fellesmøte med organisasjonene

I tillegg til de ordinære rådsmøtene har KFU arrangert to fellesmøter med

brukerorganisasjonene i 2018.

På møtet 3.april i deltok 28 personer. I tillegg til innsendte spørsmål fra organisasjonene ble følgende saker belyst:

- Temaplanen for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne
- Trondheim kommunes arbeid med oppfølging av avlasterdommen

På møtet 23.oktober deltok 54 personer. I tillegg til innsendte spørsmål fra organisasjonene ble følgende saker belyst:

- Utvikling av spesialpedagogisk arbeid i Trondheim kommune
- Oppfølging av rapporten "Inkluderende fellesskap for barn og unge" i Trondheim kommune og visjon for byomfattende skoletilbud

7. Representasjon

Lov om råd for mennesker med nedsett funksjonsevne pålegger ikke rådene å oppnevne representanter til ulike styrer, brukerutvalg, prosjektgrupper eller lignende. Dette er ikke et tema i loven. Men i Trondheim og mange andre kommuner, er det innarbeidet praksis at KFU oppnevner representanter til ulike fora. Det gir rådet innsyn i vesentlige forhold som er viktig for mennesker med nedsatt funksjonsevne og det tilfører rådet kompetanse. Gjennom slik representasjon bidrar også KFU med overføring av sine erfaringer og sin brukerkompetanse til ulike styrer, brukerråd og prosjekter. I noen tilfeller kan også KFU velge å oppnevne brukerrepresentanter fra organisasjonene, som ikke nødvendigvis sitter i KFU.

Det har også i 2018 vært en diskusjon i rådet om rolle- og ansvarsfordelingen mellom rådet og organisasjonene, når det gjelder oppnevning av representanter til brukermedvirkning i ulike sammenhenger. Rådet har imidlertid ikke fastlagt noen entydig linje i denne sammenheng, men vurdert hver enkelt forespørsel individuelt.

I rådsmøte 09.02.2016 ble det foretatt følgende oppnevninger:

1. Styret for Boligstiftelsen for Trygdeboliger i Trondheim
Fast representant: Liv Marit Løkken. Vararepresentant: Håvard Ravn Ottesen
2. Brukerutvalget for Øya Helsehus
Fast representant: Knut Otto Pettersen. Vararepresentant: John Jacobsen
3. Brukerrepresentant i Velferdsteknologiprogrammet
Faste representanter: Britt Elin Strand og John Jacobsen
4. Representant til gruppe for tilpasning av gatemiljøet for funksjonshemmede
Fast representant: Håvard Ravn Ottesen

I rådsmøte 08.11.2016 ble det foretatt følgende oppnevninger:

5. Felles brukerråd for HV-kontorene
Faste representanter: Knut Otto Pettersen og John Jakobsen.
Vararepresentanter: Håvard Ravn Ottesen og Britt Elin Strand
6. Prosjektgruppe for bygging av bofellsskap på Tonstad
Fast representant: Britt Elin Strand. Vararepresentant: John Jakobsen
7. Prosjektgruppe for bygging av bofellsskap i Johan Falbergets vei.
8. Deltakelse i "brukergruppen" for superbussprosjektet (fra juni 2017)

Det ble ikke foretatt nye oppnevninger i 2018

8. Storbykonferansen

I 2018 ble storbykonferanse for kommunale råd arrangert i Drammen. Marte Løvik og Håvard Ravn Ottesen deltok fra Trondheim. Storbykonferansen er en årlig nasjonal møteplass for faglig påfyll og utveksling av erfaringer og informasjon.

Da rådet evaluerte storbykonferansen kom det fram at deltakerne hadde hatt svært lite utbytte av samlingen. Det ble besluttet at rådet ikke skulle delta på storbykonferansen i 2019, og at pengene heller kunne brukes på andre tiltak som gir bedre faglig utbytte.

9. Økonomi

KFU hadde i 2018 et faktisk forbruk på kr. 44 407.- Budsjettet var på kr. 45 000.- Dette gir et mindreforbruk på kr. 593.-

Det ble i 2018 utbetalt kr. 143 559,- i godtgjøring til rådets medlemmer. Godtgjøringen utbetales fra bystyrets fellesbudsjett og belaster ikke rådets budsjett.

10. Rådets betraktninger

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne har også i 2018 hatt et godt arbeidsår. Spesielt vil rådet trekke frem fellesmøtene med brukerorganisasjonene som vi har to ganger i året. Møtene har svært godt oppmøte og det er stort engasjement på møtene. Disse fellesmøtene gir rådets medlemmer et godt bilde av hva organisasjonene jobber med, vi får innspill til tema som man ønsker at rådet jobber videre med. Møtene oppleves som svært nyttig for rådets medlemmer, og vi takker rådmannen for gode svar og innlegg på møtene.

Rådet har tidligere vært kritisk til at vi ikke har fått anledning til å uttale oss om arbeidet med budsjett og handlings- og økonomiplan på et tidlig tidspunkt. Vanligvis har saken blitt oversendt rådet for behandling sent på høsten, når rådmannens forslag er ferdig utarbeidet. I 2018 fikk vi en endring på dette. Rådmannen orienterte om sitt arbeid med budsjett og handlings- og økonomiplan på et tidlig tidspunkt, og inviterte rådet til å komme med innspill og forslag allerede i mai. Vi håper at dette nå er innarbeidet praksis fra rådmannens side, og ser frem til nytt budsjettmøte i mai.

Til tross for at det ikke ble oversendt flere saker til uttalelse i 2018 enn i 2017, mener rådet å registrere større bevissthet hos rådmannen omkring rådets rolle og betydningen av at rådet involveres og høres i saker som det arbeides med. Det må imidlertid bemerkes at rådet

fortsatt får svært få byutviklingsaker, og så og si ingen kultursaker til behandling. Det er viktig for rådet å påpeke at rådets arbeid og fokus blir styrket og utviklet når vi får saker fra hele ansvarsområdet til kommunen. Da klarer rådet tydeligere å finne sin rolle og funksjon og det blir enklere for rådet å gi råd på riktig nivå. En større bredde i saker vi får til behandling vil gjøre dette enklere.

I 2018 vedtok bystyret nytt reglement for KFU og de andre rådene som er tydeligere på vesentlige områder som for eksempel rådernes rolle, formål og oppgaver. I høringsrunden viste KFU til formålsparagrafen i Plan- og bygningsloven, hvor det er et uttrykt prinsipp at universell utforming skal ivaretas i all planlegging og i det enkelte byggetiltak. Rådet presiserte at både universell utforming, og spesialtilrettelegging, vil være fokusområder for kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Ordføreren sluttet seg til rådets vurderinger, og valgte å innarbeide dette i forslag til formålsparagraf. Bystyret vedtok forslaget enstemmig.

For KFU er brukermedvirkning viktig. De kommunale rådene består både av folkevalgte, brukerrepresentanter og fagfolk fra rådmannens stab. I rådene sitter altså representanter med politisk kompetanse, brukerkompetanse og faglig kompetanse. Det finnes ingen andre organer i den politiske beslutningsprosessen som er så bredt sammensatt. Rådene er derfor etter KFU's mening en svært viktig arena der det er mulig å belyse sakene bredt og fra ulike perspektiver. Det er en styrke for demokratiet. Vi vet at våre uttalelser lyttes til både hos rådmannen og politikerne, og setter pris på at vår kompetanse blir lyttet til. Det betyr mye for byens innbyggere som er avhengige av de endringer vi kan få til. Men vi er ikke i mål, rådet har fortsatt en viktig oppgave, det er ikke alle saker som kommer til oss, vi opplever at tilgjengelighet og universell utforming stadig må jobbes med. Rådet jobber for å gjøre byen tilgjengelig for alle, og når den blir det, vil det ikke bare komme til nytte for de som trenger det mest, dette er positivt for alle som bor i Trondheim.

Trondheim 07.02.2019

Marte Løvik
Leder

Ole Kristian Lundereng
sekretær

KFU arbeider med høringsuttalelse